

GRONINGEN DRENTHE

IN DEZE BIJLAGE:

» 10 BOOTVISTIPS » VIS MOET ZWEMMEN » CROWDFUNDING ZEEFOREL LAUWERSMEER » BEERSTERDIEP WEER BEVISBAAR » VISMEESTERS OP DE CAMPING » TWEDE KARPERUITZET NOORD-WILLEMSKANAAL

KARPERKARAVAN ON TOUR

UITZETLOCATIES

Op 14 februari zijn karpers uitgezet in: Grote Rietplas Emmen, Visvijver Zwartemeer, Visplas Bargercompascuum, Visplas Emmercompascuum, Visplas Nieuw Weerdinge, Visplas Exloerkijl, Kanovijver Stadskanaal, Visplas aan de Mondenweg, Heeresmeer Pekela, Vijvers in de Wijert en Vinkhuizen in Groningen, Visplas Lettelbert, Vijvers te Leek in de Wolvechans, Kanovijver te Roden.

Op Valentijnszondag 14 februari heeft de federatie op diverse afgesloten plassen en visvijvers in Groningen en Drenthe het karperbestand aangevuld. De uitzet werd een waar volksfeest en was 'live' te volgen op Facebook.

Op de eerste locatie aan de Rietplas in Emmen hadden zich 's morgens vroeg een kleine zestig man verzameld om met eigen ogen getuige te zijn van de uitzet. Hierna bewoog de karavaan zich richting Zwartemeer. Dat was een

wonderlijk gezicht: de auto's reden in een sneeuwstorm als een langgerekte sliert achter de bus van Carp Farm aan. Ook in Zwartemeer stond een heus ontvangstcomité klaar. Dit tafereel herhaalde zich daarna op alle uitzetlocaties.

DANK EN COMPLIMENT

Hengelsportfederatie Groningen Drenthe wil alle mensen bedanken die de karperuitzet op 14 februari hebben begeleid. Onze dank gaat in het bijzonder uit naar Kees Reyntjes en Richard Roossien die met veel energie, liefde en bevoegenheid de karpers met ons hebben uitgezet. Ook leverancier Carp Farm verdient een groot compliment. De geleverde karpers waren van een superkwaliteit.

10 BOOTVISTIPS

In het werkgebied van de Hengelsportfederatie Groningen Drenthe bevinden zich tal van visrijke wateren die zich er bij uitstek voor lenen om vanuit een boot te bevissen. Denk aan het Zuidlaarder- en Paterswoldsemeer, maar ook grote wateren als het Reitdiep en de grote scheepvaartkanalen. Robert van der Kamp, de visgids Groningen, geeft in dit artikel zijn beste praktijktips voor het bootvissen in het voorjaar en de zomermaanden.

Visgids Robert van der Kamp

1 Ondieper water

In het voorjaar en de zomermaanden zijn de rovers in ondieper water te vinden. Blijf dus niet te lang op je vertrouwde (winter)stekken vissen, maar maak gerust wat kilometers met je boot. Als je eenmaal op een plek wat vis hebt gevangen, vis die dan secuur uit – bijvoorbeeld werpend.

2 Oeverzones

In de oeverzones van groot en diep water staat vaak maar 0,5 tot 1,5 meter water. Die kun je nu dus mooi uitwerpen met licht kunsttaas. Vooral een spinner kan voor verrassingen zorgen, maar ook kleine hard- en softbaits met iets meer actie zijn top.

3 KLEIN KUNSTAAS

In het voorjaar loont het om slepend te vissen met wat kleinere kunsttaas. Of met niet te grote slanke pluggen. De snoekbaars jagen in het voorjaar nog op het kleine speldtaas. Pas je kunsttaas dus aan het formaat van de prooivis waar de rovers zich aan tegoed doen.

Soepele onderlijn, grote snoekbaars.

4 SOEPEL

Vis je met klein kunsttaas, pas hier dan ook je materiaal op aan. Niet alleen de hoofdlijn, maar vooral ook je onderlijn. Die bepaalt voor een groot deel de actie van je kunsttaas. Een stugge onderlijn haalt de actie uit je aas. Kies hem daarom zo soepel mogelijk.

5 Kijk om je heen

Veel vissers zijn te veel bezig met hun dieptemeter of fishfinder, zodat ze missen wat er om hen heen gebeurt. Denk bijvoorbeeld aan watervogels en springende witvis. Als een jagende fuut een school visjes heeft gevonden, ligt de roofvis vaak in de buurt. Een uitgelezen kans om hier je kunsttaas te presenteren.

6 Op de wind

Vis je op een plas of een meer, maak dan gebruik van de windrichting. Vooral als het een periode warm is geweest, ligt veel vis 'op de windkant'. In de zomer is dit niet alleen het meest voedselrijke, maar ook het meest zuurstofrijke deel van het water.

7 Eigen plan

Ongetwijfeld kom je op het water andere visboten tegen. Groet elkaar vriendelijk, maar trek je eigen plan – ook als ze in die andere boten vis vangen. Waar de vissen in de wintermaanden vaak bij elkaar liggen, verspreiden ze zich in de zomermaanden veel meer over het water. Vaar dus je eigen koers.

9 Sneller

Speel wanneer je slepend vist eens met je trolsnelheid. Vaar gerust wat sneller – zeg zo'n 6 km per uur – wanneer vangsten uitblijven. Juist snel door het water bewegend kunsttaas kan roofvis ertoe bewegen zonder aarzelen toe te happen.

10 Water-temperatuur

Houd rekening met de watertemperatuur. Is die hoger dan 21 graden, laat de snoek dan links liggen. Deze vissoort is namelijk gevoelig voor een hoge watertemperatuur. Mocht je toch snoek vangen, neem dan de tijd om de vis weer op adem te laten komen. Beweeg de snoek langzaam heen en weer in het water zodat de kieuwen van vers zuurstof worden voorzien.

Wil je ook eens een volledig verzorgde dag vanuit een boot vissen met de Visgids Groningen? Bel 06-2356266/06-22245936 of mail naar info@visgids-groningen.nl voor meer informatie en boekingen. Op www.visgidsgroningen.nl vind je meer informatie.

Een winde wordt voorzien van een tag

VIS MOET ZWEMMEN

HIGHTECH ONDERZOEK NAAR TREKGEDRAG VAN VISSSEN

De laatste jaren hebben de waterschappen in onze beide provincies tientallen vispassages aangelegd. Vissen kunnen zich daardoor weer over grote afstanden verplaatsen en bijvoorbeeld hun geschikte paai- en opgroeigebieden bereiken. Dat wordt gestaafd door onderzoek met zenders.

DOOR: PETER PAUL SCHOLLEMA, aquatisch ecooloog waterschap Hunze en Aa's

Om de werking van vispassages te onderzoeken, zijn er de afgelopen jaren projecten uitgevoerd met vissen die zijn voorzien van een zender. Door op diverse locaties ontvangers te plaatsen kan worden bekeken of de vissen gebruik maken van de passages en hoe hun migratieroutes eruit zien. Zo zijn onder meer de trekroutes van de rivierprik en naar zee trekkende schieralen in kaart gebracht. Momenteel lopen er drie grote onderzoeken in de provincies Groningen en Drenthe:

- Migratie onderzoek Hunze stroomgebied
- Migratie onderzoek Westerwolde stroomgebied
- Karper onderzoek in het Noord-Willemskanaal (zie pagina 34)

MIGRATIE ONDERZOEK HUNZE

In de Hunze onderzoekt een samenwerkingsverband van Waterschap Hunze en Aa's, Hengelsportfederatie Gronin-

Antennestation bij Gieterveen.

gen Drenthe en Stichting Drents Landschap de effecten van het beekherstel op de visstand gedurende meerdere jaren. De uitvoering vindt plaats door ecologisch onderzoeksbureau VisAdvies en visserijbedrijf Vos met hulp van het monitoringsteam van de federatie. Voor het onderzoek zijn een viertal antennestations in de beek (De Groeve, Gieterveen en Gasselternijveen) en bij de Oostpolder naast het Zuidlaardermeer geplaatst. In totaal zijn er nu 1.142 vissen in het stroomgebied van de Hunze voorzien van een PIT-tag, waaronder 141 windes en 114 snoeken. Maar ook soorten als de paling, riviergrondel, baars, blankvoorn en brasem worden meegenomen in het onderzoek.

REISLUSTIGE WINDES

De winde is een opvallende verschijning binnen het onderzoek. Daarvan zijn er twee groepen. De eerste verblijft het hele jaar in de Hunze en migreert over beperkte afstanden. De tweede groep omvat grote aantallen windes die ieder voorjaar vanuit de grote Groningse kanalen naar de Hunze trekken om daar in de bovenlopen te paaien. Begin april zijn ze weer weg en vervolgens zien we ze een jaar lang niet meer terug. Het sterke vermoeden bestaat dat een deel van deze windes op het Eemskanaal leeft. Om te controleren of er hier tijdens wedstrijden 'oude bekenden' uit de Hunze worden gevangen, onderzoekt de federatie de mogelijkheden om de gevangen windes na afloop van wedstrijden te scannen.

SNOEK OP PAAIVAKANTIE?

Behalve de windes zijn er ook andere vissoorten die opvallende en soms indruk-

Paailocatie van winde in de Hunze.

IN DE HUNZE WORDEN OOK 'DWAALGASTEN' WAARGENOMEN: DIT BETREFT WINDES DIE ENIGE JAREN GELEDEN ZIJN GEMERKT IN HET PEIZERDIEP EN DE WESTERWOLDSE AA

wekkende afstanden afleggen. Zo is op 17 februari 2015 een snoek van 95 cm en 8.900 gram voorzien van een PIT-tag. Deze vis werd eind januari en begin februari 2016 waargenomen bij De Groeve, vlak voor het Zuidlaardermeer. Op 6 februari begon de vis te zwemmen om vervolgens op 21 februari op te duiken bij Gieterveen. Weer twaalf uur later meldde deze snoek

HIGHTECH

Bij de onderzoeken worden twee verschillende technieken gebruikt: akoestische zenders en PIT-tags.

Akoestische zenders zijn zenders met een batterijtje die in vissen worden aangebracht. Deze zenden 'piepjes' uit die worden opgevangen door speciale onderwater microfoons (hydrofoons) die in het water zijn geplaatst.

PIT-tags bestaan uit een kleine spoel en een chip met een uniek nummer. Komt de vis met een PIT-tag in de buurt van een antenne, dan laadt de spoel op en wordt het nummer van de chip naar de antenne toegestuurd.

Akoestische zenders en de grotere typen PIT-tags worden in de vissen aangebracht via een klein sneetje in de buikholte. Daarbij worden de vissen vooraf verdoofd en het sneetje keurig gehecht. Kleinere PIT-tags worden via een soort holle injectienaald aangebracht. De vis heeft geen last van de ingreep of het zendertje.

zich bij het meetpunt Gasselternijveen. Dit betekent dat deze vis in een half etmaal maar liefst veertien steenstortdempels die in de Hunze liggen is gepasseerd.

CONCLUSIES

Ook soorten als brasem, zeelt, paling en riviergrondel hebben de afgelopen jaren laten zien dat ze prima in staat zijn om over grote afstanden in de Hunze te migreren. De aangelegde steendempels – die het waterpeil in de Hunze regelen – worden daarbij zonder problemen door tal van vissoorten gepasseerd. Vissen kunnen dus weer vrij de herstelde delen van de Hunze opzwemmen. De definitieve conclusies volgen eind 2017 als het onderzoek is afgerond. Op de resultaten komen we dan zeker terug in de regio-editie van Hét Visblad! Ook kunnen we dan meer melden over de visstand in de Westerwoldse Aa waar momenteel een vergelijkbaar onderzoek plaatsvindt.

CROWDFUNDING ZEEFOREL LAUWERSMEER

De projectgroep Zeeforel Lauwersmeer heeft een crowdfunding actie opgezet. Met een donatie van € 10,- per zeeforel laat jij als sportvisser zien dat je achter dit mooie project staat.

Met je bijdrage laat je zien dat het project Zeeforel Lauwersmeer een toegevoegde waarde heeft. Niet alleen voor sportvissers, maar ook voor het beekherstel in Drenthe en de zoet-zout-overgang tussen het Lauwersmeer en de Waddenzee. De zeeforel is de iconsoort, maar veel meer migrerende vissen en vogels profiteren van het project. Op www.zeeforel.nl

lees je alles over het project en ook hoe je een zeeforel kan doneren. Doe je dat, dan ontvang je een certificaat als bewijs dat je hebt bijgedragen aan het project.

JONGE FOREL UITGEZET

Dit voorjaar zijn er voor het tweede jaar op rij jonge forelletjes uitgezet in het Oos-

tervoortsche Diep en Groot Diep tussen Roden en Norg. Dit om een zichzelf in stand houdende populatie verder op te bouwen. Uit het visserijkundig onderzoek van november 2015 bleek dat de uitzet van het voorjaar 2015 het goed doet. De visjes zijn van 2,5 cm gegroeid naar gemiddeld 11 cm.

FESTIVAL

In de loop van dit jaar organiseert Hengelsportfederatie Groningen Drenthe een mini-zeeforelfestival aan het Lauwersmeer. Dit om het project te promoten, maar ook om te onderzoeken hoe de grote zeeforellen het hier doen en of ze zich goed laten vangen. Hou www.zeeforel.nl en www.vissen.nl in de gaten voor nadere info. Die verschijnt ook op de facebookpagina van de federatie, hsf vissen.

BEERSTERDIEP WEER BEVISBAAR

Na klachten van omwonenden stelde de gemeente Oldambt vorig jaar een visverbod in voor het Beersterdiep in Beerta. Door inspanningen van Hengelsportfederatie Groningen Drenthe mag hier nu weer gevist worden.

De blankvoorns van het Oldambtmeer zoeken in de winter massaal beschutting in het Beersterdiep. De grote toestroom van wintervissers zorgde bij een deel van de omwonenden voor overlast. Daarop werd een visverbod uitgevaardigd door de gemeente Oldambt. De federatie heeft dit verbod met de grootste moeite kunnen ombuigen in een regeling waarbij het afgelopen winter mogelijk was om onder voorwaarden in clubverband wedstrijden aan te vragen op een gedeelte van het Beersterdiep.

Uit een evaluatie met betrokken partijen is gebleken dat in de afgelopen winter geen noemenswaardige incidenten hebben plaatsgevonden. Daarom kan er ook komend winterseizoen in wedstrijdverband in het Beersterdiep worden gevist. Naar aanleiding van de vele verzoeken die bij de federatie, de gemeente en dorpsbelangen zijn binnengekomen is afgesproken om op dinsdagen en donderdagen recreatievissers toe te staan. Daarbij gelden dezelfde voorwaarden als voor wedstrijdvisser.

VOORWAARDEN

Dit betekent dat er van 09.00 tot 16.30 uur kan worden gevist op het traject van het Chinese restaurant tot aan het hek van de speeltuin. Parkeren moet op het parkeerterrein bij de jachthaven. De overige voorwaarden vind je op www.visplanner.nl onder Beersterdiep. Mocht blijken dat de problemen uit het verleden weer terugkeren, dan wordt deze regeling teruggedraaid en kan hier alleen nog op aanvraag in wedstrijdverband worden gevist.

Het populaire Beersterdiep mag weer worden bevist.

FOTO: HERWIN KWINT

VISMEESTERS OP DE CAMPING

FOTO: DICK MEIJER

Op camping Wedderbergen zijn deze zomer weer vismeesters actief.

De vismeesters van de federatie zijn weer druk met het verzorgen van vislessen op basisscholen in onze regio. Hun werk houdt niet op in de zomervakantie, want dan zijn ze te vinden op Camping Wedderbergen aan de oevers van de Westerwoldse Aa in Wedde.

Vorig jaar zomer streken de vismeesters van Hengelsportfederatie Groningen Drenthe voor de tweede keer neer op de 4-sterren-camping Wedderbergen. Vanuit een caravan die pal aan het viswater staat, brachten ze de kinderen op de camping de fijne kneepjes van het vissen op witvis, karper en snoek bij. Het liep werkelijk storm met enthousiaste jeugd: de groepen zaten telkens in no time vol. Daarom staan de vismeesters dit jaar van half juli tot eind augustus weer met de caravan op Camping Wedderbergen aan de Westerwoldse Aa.

TAL VAN ACTIVITEITEN

Ze werken volgens een schema met afwisselend vissen met de vaste stok, karpervissen met onder meer de methodfeeder, roofvissen en waterbeestjes vangen en die vervolgens onderzoeken. De laatste zaterdag van de vakantie wordt spectaculair: dan komt de Visgids Groningen met een aantal visboten naar de camping en kunnen kinderen (vanaf 10 jaar) vanuit de boot trollen op snoek. Aan deze activiteit kunnen ook kinderen meedoen die niet op de camping staan.

HELEMAAL GRATIS

Deelname aan alle activiteiten is helemaal gratis. Alle materialen – zoals hengels en aas – worden door de vismeesters gratis ter beschikking gesteld. De activiteiten zijn laagdrempelig en ongedwongen. Gezelligheid staat voorop, het is immers vakantie. Vorig jaar genoten de ouders zichtbaar mee met de kids. En soms moesten die zelfs wat worden afgeremd omdat ze iets te fanatiek mee gingen doen.

Camping Wedderbergen

De afgelopen jaren is de natuur in en langs beken als de Westerwoldse Aa en de Ruiten Aa geweldig hersteld. Dankzij vispassages en een goede waterkwaliteit is de visstand uitstekend. Camping Wedderbergen ligt pal aan de Westerwoldse Aa en heeft bovendien een mooie visplas op het terrein en een haventje bij de camping. Dit is dus een prachtige uitvalsbasis als je van vissen, kanoën of bootjevaren houdt. Voor info over de mogelijkheden van een kort of langer verblijf in een chalet, trekkershut, caravan of tent ga je naar www.wedderbergen.nl. Daar vind je ook het programma van de vismeesters.

TWEEDE KARPERUITZET NOORD-WILLEMSKANAAL

Om de duizenden sportvissers in Groningen en Drenthe die graag op karper vissen te bedienen, is Hengelsportfederatie Groningen Drenthe samen met tal van partners het karperproject Noord-Willemskanaal gestart. Dit proefproject moet de weg vrijmaken voor meer karperuitzettingen in de scheepvaartkanalen.

Het karperbestand op de scheepvaartkanalen loopt al jaren terug. Door het ontbreken van geschikt paaihabitat vindt er geen natuurlijke voortplanting plaats, terwijl er naar schatting jaarlijks 5 tot 10% van het bestand verdwijnt als gevolg van natuurlijke sterfte. De karpervangsten op de kanalen zijn dan ook al een aantal jaren slecht. Ook tijdens visserijkundige onderzoeken in 2007 en 2008 werden nauwelijks tot geen karpers aangetroffen. Het karperbestand kreeg in de periode 2001-2005 voor het laatst een impuls door een uitzetprogramma van spiegelkarper.

RICHTLIJNEN

Anno 2016 kan de federatie niet zomaar zelf overal vis uitzetten. De waterschappen moeten toestemming geven voor de uitzet van vis in de wateren die ze beheren. Daarbij zijn ze gebonden aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Activiteiten die de eco-

logische kwaliteit van de wateren kunnen verslechteren, zijn niet toegestaan. Als in ons geval de in de scheepvaartkanalen uitgezette karpers naar de kwetsbare beken zouden trekken en daar de boel op de kop zetten, is er dus sprake van een probleem.

ONDERZOEK

De federatie, De Karper Sportvisserij Nederland regio Groningen-Drenthe, Sportvisserij Nederland, waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's en Hogeschool Larenstein van Hall zijn daarom in 2015 samen een groot onderzoeksproject gestart naar het trekgedrag van spiegelkarper. Dit vindt plaats in het Noord-Willemskanaal tussen Assen en Groningen. Hier zijn in dit jaar en vorig jaar 240 spiegelkarpers uitgezet. Een deel daarvan is voorzien van een zender, zodat we deze vissen kunnen volgen. Alle karpers hebben een uitwendig merkje, waardoor we ook terugvangsten van sportvissers kunnen gebruiken voor het onderzoek.

MIGRATIEPATRONEN

Begin 2016 waren er 100 gemerkte karpers teruggevangen en gemeld (zie kader). De meeste vangsten komen van het kanaal zelf, maar er zijn ook karpers gevangen op de plassen bij Glimmermade en het Winschoterdiep. Dankzij de zenders weten we dat de karpers tussen Assen en Tynaarlo het eerste jaar vooral op dit deel van het kanaal zijn gebleven. De karpers in het ka-

Een van de gemerkte karpers die eerder dit jaar werd uitgezet in het Noord-Willemskanaal.

FOTO: RICHARD ROOSJEN

naal ten noorden van Eelde zijn reislustiger. Er zijn vissen bij die al tientallen kilometers hebben afgelegd. Op www.vissen.nl vind je het in maart verschenen tussenrapport waarin ook de uitkomsten van een visserijkundig onderzoek van begin dit jaar zijn meegenomen.

TOEKOMSTIG BELEID

Het onderzoek naar het gedrag van de uitgezette karpers loopt door tot februari 2017. Als aan de hand van de resultaten daarvan kan worden aangetoond dat de karpers vooral op de kanalen blijven, biedt dit perspectief voor de toekomst. Dan blijven kwetsbare wateren zoals beeksystemen buiten schot en hebben de karpers dus geen aantoonbare invloed hebben op de Kaderrichtlijndoelen. Vervolgens kunnen we gezamenlijk met de waterschappen een uitzetbeleid bepalen voor de kanalen in Groningen en Drenthe.

MELD JE SPIEGELKARPER!

Om het onderzoek te laten slagen, is het belangrijk dat iedere sportvisser die een spiegelkarper vangt in het Noord-Willemskanaal of in aangrenzend water (Eemskanaal, Winschoterdiep, Zuidlaardermeer, kanalen rond Groningen en Assen) dat direct meldt bij de federatie of Sportvisserij Nederland. Vul het vangstformulier op www.vissen.nl in of meld je vangst bij Sportvisserij Nederland (030-6058400 of karper@sportvisserij nederland.nl).